5/2018

salesiánský magazín

rozhovor

V říši Čingischána

vzdělávání

Kam na učňovský obor

Dobrovolníci se vracejí proměněni

Obsah

Vybrali jsme pro vás:

4/ Kam na učňovský obor?
Třeba k salesiánkám do Karlína.

6/ Nechala jsem tam kus srdce
Dobrovolnictví „frčí“. Jak prožívali svoji službu čtyři mladí lidé a proč o ní mluví jako o nádherné životní zkušenosti?

12/ Exodus – kurz pro mladé muže
Jaká je úloha současného muže? Kde je jeho místo a jak má nejlépe prožít a naplnit svůj život? Nejen to zjistí mladí muži v kurzu vedeném salesiány Antonínem Pražanem a Jirkou Balášem.

22/ V říši Čingischána
P. Jaroslav Vracovský vás provede pro nás dosud nezmapovaným misijním územím. Seznamte se s Mongolskem!

25/ Don Bosco se stěhuje do Kroměříže
Salesiáni vzali pod svůj patronát internát SOŠ svatého Jana Boska.

Editorial

Milí čtenáři!

Dlouho jsem přímo nepracoval s mládeží. Nějakou dobu jsem studoval. Příliš dlouho jsem se zabýval v nakladatelství hlavně knihami. Hodně dlouho jsem vedl společenství starších, dospělých, zformovaných lidí. Občas mě mladí pozvali na přednášku o médiích, o sexualitě, o vztazích, o církvi nebo o Pánu Ježíši. Po přednášce jsme se rozešli každý po svém. Pak jsem měl v Kobylisích příležitost dělat s mladými divadlo, ale protože jsme neměli, co by nás poutalo, byla to jednorázovka, i když pěkná a rád na ni vzpomínám.

Pak jsem si na stará kolena řekl, že jako salesián bych stejně měl jít v Brně ještě trochu do terénu. Dostal jsem na starost biřmovance a starší mini-stranty – dost nám trvalo, než jsme našli společnou notu a zjistili, že se můžeme společně nejen modlit, ale také se bavit třeba o hloupostech a prostě spolu být. Že nejde o to, že je budu jako salesián přetahovat k víře nebo k povolání, ale že s nimi prostě pobudu a budu sdílet jejich hodnoty a kousek života. Byl to pro mě dost osobní objev, i když teoreticky o něm vím už dávno. Abychom mladým lidem mohli cokoli předat, musíme s nimi něco sdílet, ne jen od tabule nebo od ambonu zazářit a zase zmizet. Autentické předávání životních hodnot stojí a padá s opravdovostí naší ochoty jít do vztahů, „být s“, ne jen být „někdo“. Myslím, že dobrovolníci, o kterých se v našem magazínu píše stále víc, si právě toto nesou z misií do života.

Foto na obálce: archiv Sadby

salesiánský magazín

VYDAVATEL: Salesiánská provincie Praha • Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8 • www.sdb.cz • **bankovní spojení:** 168 44 021/0100, variabilní symbol: 62 **REDAKCE: šéfredaktor:** P. Zdeněk Jančařík, SDB • redaktorka: Milena Alday Delgado, ASC • **sazba:** Martina Mončeková • **obálka a grafická úprava:** Martina Mončeková • **foto na obálce:** SADBA • **adresa:** Foerstrova 2, 616 00 Brno • **e-mail:** magazin@sdb.cz • **tisk**: Triangl, a. s. • MIČ 47 465, ISSN 1214-5262, MK ČR 5673

„Done Bosco, díky!“...

... děkuje mladý muž v jednom ze dvou svědectví, která oslovila našeho hlavního představeného. Výpovědi mladých prozrazují, jak důležitá pro ně je cesta životem v salesiánském prostředí a jak je toto prostředí nese a vede k setkání s Ježíšem.

foto: Flickr.com

Milí přátelé,
chci se s vámi podělit o svědectví od mladých lidí, která jsem nedávno obdržel. Žádají nás v něm, abychom jim zůstali nablízku a abychom jim šli po boku zvláště při jejich důležitých životních rozhodnutích. *„Mnozí z nás si nedovedou představit život bez Dona Boska, bez salesiánů. Můžu potvrdit, že jsme zamilovaní do Boha a do „bláznovství“, které víra přináší“*, píše v prvním svědectví mladý muž z Mexika.

Jak vidíte, je potřeba, abychom **před** naší **generální kapitulou naslouchali co nejvíce mladým lidem**, neboť to jsou právě oni, k nimž nás Pán volá a posílá.

Ángel Fernández Artime
Hlavní představený

Svědectví mladé animátorky

Milý done Ángeli,

zrovna jsem si přečetla zprávu o nastávající salesiánské generální kapitule a rozhodla jsem se, že ti napíšu. Téma kapituly (Jací salesiáni pro dnešní svět) mi připadá úžasné. Trochu jsem se zamyslela nad postavou salesiána, jakého by vyžadovala naše realita a jak bychom ho potřebovali my mladí. Sama se se salesiány potkávám, protože mě doprovázeli během dětství i dospívání. Myslím, že kapitula bude myslet právě na nás, mladé, kteří jsme doprovázeni, nebo na mladé animátory, kteří jsou velice citliví na jakákoli znamení vůči sobě samým. Občas jsem z toho byla smutná, protože pro mnohé salesiány jsou důležitější věci než mladí – a to účty, starosti kolem domů, ekonomika, baráky, zařizování atd.

Každopádně je třeba se dívat na to lepší, a proto mám vlastně radost, že ti můžu napsat. Jsem plná naděje, že se začneme zajímat spíš než o blahobyt o věci Krista, protože potřebujeme mít kolem sebe salesiány přesvědčené, s vizí, s vášní, kteří by byli živými svědky lásky ke Kristu a mohli by být pro nás příkladem všeho toho, co představoval Don Bosco.

Tak bychom se mohli znovu zamilovat do tohoto životního projektu „být pro mladé“ a mohli bychom dát růst naší drahé salesiánské rodině, ke které bychom přispívali každý svým dílem.

Nosím tě v srdci, P.

Na soutěži ve vaření v Kolíně

Kam na učňovský obor? Třeba k salesiánkám!

Sestry salesiánky připravují otevření oboru Ošetřovatel na škole v Praze-Karlíně. „Mladí, kteří se připravují na práci, tedy taková učňovská mládež, byli vždycky pro Dona Boska důležitou cílovou skupinou“, sděluje nám zástupkyně ředitelky školy *Věra Kašná*.

Dvouletá katolická střední škola v Praze-Karlíně s obory Pečovatelské služby a Praktická škola loni oslavila 25 let své existence. Nyní prochází **transformací** – záměrem sester i jejich spolupracovníků je zahájit **výuku nového oboru Ošetřovatel** a otevřít tím školu širšímu okruhu mládeže.

Vzhledem k tomu, že pečovatelství s ošetřováním souvisí, využijeme tím i vybavení, které škola má. Absolventi získají výuční list, který jim přinese **větší možnosti uplatnění** než stávající obory. Myslím, že **nebudou mít problém sehnat práci.**“ Další argumenty, proč padlo rozhodnutí právě pro tento obor, uvádí sestra Marie Kučerová, představená místní komunity salesiánek: „Líbí se mi, že nabídneme mladým lidem přípravu na smysluplnou práci, která je zároveň službou druhým. Už nyní můžeme pozorovat, jak někteří z našich žáků, kteří vypadají dost jako drsňáci, se při praxích v léčebně dlouhodobě nemocných ukážou jako citliví a pozorní k lidem, o které pečují. Taková práce jim dává možnost velkého osobního růstu. A navíc stejný obor má v Praze jediná škola a zájem tam převyšuje možnosti přijetí.“ Rozhodnutí o založení oboru je výsledkem reflexe celé komunity sester nad posláním, které jim Pán v dnešní době svěřuje. „Je pro nás důležité věnovat se mladým, a to jak děvčatům, tak chlapcům, právě v období dospívání, tedy ve středoškolském věku. A to nejen ve volném čase, ale i při vzdělávání. Znamená to mít

Na lezecké stěně ve středisku v Kobylisích

nároky, chtít, aby se učili a plnili povinnosti. Ale do práce se pak také musí chodit pravidelně, takže získat v tom dobré návyky je vlastně velký vklad do jejich životů," dodává sestra Marie.

"UČŇOVSKÁ MLÁDEŽ BYLA PRO DONA BOSKA DŮLEŽITOU CÍLOVOU SKUPINOU

Zahájení výuky na novém oboru se předpokládá v září 2019. „Doufáme, že když nám obor schválili na Magistrátu hlavního města Prahy, dopadne dobře i další kolo řízení, to znamená na Ministerstvu školství," říká **ředitelka školy sestra Michaela Pitterová**. „Školu musíme samozřejmě také **přejmenovat**, nebude už jen dvouletá," usmívá se. „Pojmenujeme ji po našem zakladateli; až někde uvidíte, že přijímací zkoušky na **Církevní střední školu Jana Boska v Karlíně** budou 23. dubna 2019, tak to bude k nám." Výhodami školy jsou **vlastní Domov mládeže** v téže budově a **výborná dopravní dostupnost**,

Odchod domů

protože jak metro, tak autobusové nádraží Florenc jsou nadosah. A pak samozřejmě nejvíc to, že se nejen po Donu Boskovi bude jmenovat, ale že jeho **odkaz** je tu **živý**; je to znát v celkové atmosféře a **rodinném duchu školy**, kde nechybí radost a smích, a v hodnotách, na kterých se tu staví. Jedna ze sester dodává: „Naše stanovy nás vybízejí, abychom byly pozorné k Duchu svatému a spolupracovaly s ním v tom, co on v srdcích mladých působí. Myslím, že se tady o to snažíme. **Chceme nejen poskytnout vzdělání, ale svou přítomností, výchovou i společnou modlitbou doprovázet mladé lidi na jejich někdy nelehké cestě životem."**

Marie Vavříková, FMA
foto: archiv FMA

Že církevní školství něco dluží mladým lidem, kteří by chtěli studovat na učňovských školách, je známý fakt. Pohlédneme-li například do katalogu církevních škol uveřejněném na www.cirkev.cz, zjistíme, že římskokatolická církev u nás zřizuje **nejvíce mateřské školy** (28), a pak **23 základních škol**, **18 gymnázií** a **12 středních škol**, z nichž tři jsou dvouleté (pro nejméně studijní typy dětí) a ostatní s maturitou. Změnu tohoto trendu přineslo letos v létě otevření **Střední odborné školy svatého Jana Boska v Kroměříži s učňovskými obory** zaměřenými na lesnictví a zemědělství. Další krok tímto směrem nyní připravují salesiánky v Praze-Karlíně.

Studenti při výtvarné výchově

Den církevního školství u svaté Ludmily

Na exkurzi v Kobylisích u Terezičky

Figurína pacienta v učebně

Nechala jsem tam KUS SRDCE

Foto: archiv Anny Ambrozkové

Sedmnáctého září večer odvysílala TV Noe už třetí díl pořadu Adopce nablízko (Návrat ze služby). Salesiáni *Libor Všetula* a *Pavel Ženíšek* představili čtyři dobrovolníky, kteří se vrátili ze služby domů: *Anna Ambrozková* z Angoly, *Jana Jeklová* z Keni, *Marie Jenišová* z Ekvádoru a *Lukáš Samec* z Indie.

Mladí nadšení lidé se během jednoho roku stali zapálenými misionáři. Vydali se do světa za těmi, kteří potřebují pomoc a věnovali jim rok svého života. Během své misijní služby zažili situace, které jim doslova změnily život. Přečtěte si svědectví Anny, Marie, Jany a Lukáše, kteří se s vámi podělí se o své zkušenosti a zážitky a pozvou vás do míst, kde strávili několik měsíců svého života.

Africký sen

„Na začátku mi aklimatizaci hodně usnadnilo, že jsem tam pracovala s dětmi. Pomohou vám vplout do prostředí," líčí své dojmy **Jana Jeklová**, která poznala krásnou přírodu v Keni, ale i slumy kolem hlavního města Nairobi. Sen pomáhat v Africe měla už od dětství.

„Snažila jsem se nic si dopředu nepředstavovat, přesto to byl kulturní šok," vypráví. Aklimatizace jí trvala zhruba do konce ledna, pak už se v Keni cítila mnohem lépe a nebála se chodit ani mimo středisko, v němž pracovala. Šlo o **rehabilitační centrum pro děti z ulice**, kde je učila číst, psát, rukodělné práce, hudební výchovu či náboženství. „Také jsem pomáhala uzdravovat jejich traumata a povzbuzovat je k dobrému.

Některé děti si prošly doslova peklem. Na těle měly jizvy, popáleniny, vykloubené prsty. „Ani jim tolik nevadilo, že mají prsty nakřivo. Nejhůř nesly, že jim to způsobila vlastní máma nebo táta. Kvůli násilí v rodině muselo mnoho z nich utéct z domova," vysvětluje Jana Jeklová. která by se dětem z ulice chtěla věnovat i v budoucnu.

Děti bez rodiny

Foto: archiv Jany Jeklové

Anna Ambrozková se kvůli dobrovolnické službě v **Angole** nejprve učila portugalsky, při odjezdu uměla jen pár slovíček. „Nejprve jsem učila hru na klavír, při tom jazyk nebyl tolik potřeba," popisuje. V dalším semestru už **učila děti** angličtinu, matematiku či hudební výchovu. I ona jezdila pomáhat do **centra pro děti z ulice** a dělala s nimi například úkoly do školy. „Hodně pro ně znamená už jenom to, že jim člověk věnuje svůj čas a povídá si s nimi. Tím, že svou rodinu nemají, o to velmi stojí," vysvětluje.

„V Angole nemají moc přístup k internetu a televizi, mnohem víc času tak tráví venku a žijí více spolu, říká dobrovolnice, která si podle svých slov během pobytu uvědomila, jak dobře se lidé v Česku mají.

> "NAŠLA JSEM POKLAD AFRIKY

„Obrovské rozdíly jsou v úrovni vzdělání, stavu silnic a třeba i v přírodě. V Angole ji sice mají nádhernou, ale kvůli jedovatým hadům se bojí udělat i jen několik kroků mimo cestu," dodává. Aniččin poslední výrok z našeho krátkého rozhovoru mluví za vše: „Nechala jsem v Angole kus srdce a musím se tam co nejdřív vrátit!"

Země barev a života

Jako o nádherné zkušenosti mluví o svém dobrovolničení v jihoamerickém **Ekvádoru Marie Jenišová** a přiznává, že tento pobyt jí hodně dal i po duchovní stránce. „Mohla jsem být součástí salesiánské komunity a aktivně se podílet na jejím chodu včetně společných modliteb či práce na zahradě", popisuje. Radost jí přinesla také práce s dětmi. Pomáhala těm, které měly problémy, doučovala je nebo s nimi trávila jejich volný čas.

„Zaskakovali jsme i za učitele ve škole. Obdivuji jejich trpělivost, protože mají ve třídě až 38 dětí." Marii překvapily velké rozdíly mezi rodinami. „Některé žijí v docela hezkých podmínkách, jiné naopak velmi chudě. Ale neberou to jako handicap, i přes chudobu a nedostatek jsou plní radosti. Mnoho rodičů se živí pouličním prodejem jídla, aby jejich děti mohly studovat".

Foto: archiv Marie Jenišové

Život za mřížemi

V Mexiku u hranic s USA pomáhal **Martin Herda** spolu **s manželkou Annou**. Strávili v zemi více než půl roku. Zajišťovali například nákupy pro salesiánské středisko, drobné opravy a věnovali se mladým lidem. Dvakrát týdně jezdili i **do vězení pro mladistvé**. Mladé vězně učili náboženství, připravovali je na přijetí svátostí, hráli s nimi hry rozvíjející osobnost, nebo třeba i fotbal. Ti zavření kluci žili na okraji společnosti. Do vězení se sice dostali vlastní vinou, ale mnoho z nich k trestným činům donutilo okolí, rodina, nouze," popisuje Martin

Herda. Smutné je podle něj i to, že šance na normální život je u těchto kluků po odpykání trestů velmi nízká.

V Mexiku se manželům líbilo, oceňovali otevřenost a štědrost lidí. „Často nás zvali k sobě domů, s mnoha jsme se spřátelili. Někdy se s námi dělili o poslední jídlo, které měli," popisuje Martin s tím, že řada místních pracovala za minimální mzdu v továrnách a přežívala od výplaty k výplatě. „Naučil jsem se tam **žít přítomností**. Jsme zvyklí hledět hodně na výkon, stihnout toho co nejvíc. Oni jsou v tomhle směru mnohem svobodnější," dodává.

Tomáš Kutil, Katolický týdeník
foto: archiv Sadby

ANIČKA AMBROZKOVÁ, ANGOLA

Na začátku pobytu v Africe jsem si představovala místa v Česku, na která se musím podívat, jakmile se vrátím. Později, při pomyšlení, že už jsem doma, jsem brečela. Tak moc mi přirostla Angola k srdci! Nádherná příroda: stromy s chomáči, co vypadají jak zavěšené ponožky (baobaby), orchideje, bílé volavky, bambusovníky, modří „vrabci" – neuvěřitelné, jakou Bůh musí mít fantazii! Jednou se mě jeden kluk zeptal, jestli jsem se tu narodila, nebo spadla z nebe. Věřím, že to myslel opravdu vážně. Ptal se naprosto bezelstně a patřil k těm, kteří nemají ani to nejmenší vzdělání a vyrůstají v obrovské bídě. Učila jsem děti matematiku, angličtinu a hudebku, jednu dobu i devět tříd, děcka byla pozadu a bylo to někdy velmi obtížné, ale učila jsem je moc ráda. Uvědomila jsem si, že mi Angola dala víc, než já jí. Nejradši bych tam zůstala. Nafurt!

JANA JEKLOVÁ, KEŇA

Děti, před kterými mě varovali, měly často neuvěřitelně krutou minulost, a přesto (nebo možná právě proto) byly vděčné za jakýkoli projev lásky. S projevy vděčností pouličních dětí jsem se setkala mnohokrát a zdálo se mi, že jsem našla poklad Afriky. S velkýma hnědýma očima, úžasně kudrnatými vlásky, širokým úsměvem a velkým srdcem. Nikdy dlouho neposeděl a skrýval se v Langatě v podobě 44 chlapců, o které jsem se s dalšími pracovníky starala. Většina z dětí mě brzy přijala mezi sebe. Byly neuvěřitelně čiperné, obratné, zvídavé, učenlivé, akční, zapálené, veselé, přátelské, krásné zvenku, ale především uvnitř. Děti, které umějí zastat veškeré domácí práce, starat se o mladší děti, pracovat na zahradě, o drůbež, znají přírodu, své povinnosti a jsou hrdí na svou vlast. Nepřestávám je obdivovat. Jsou to pro mě takoví malí hrdinové.

MARIE JENIŠOVÁ, EKVÁDOR

Během služby jsem musela několikrát vystoupit ze své komfortní zóny. Může se stát, že něco nevyjde, ale zůstane dobý pocit, že jsme to zkusili. Nebo to vyjde a pak to stojí za to. Já se například těžko loučila se svým prvním působištěm s oratoří v Rio Teaone. Byla jsem přesunuta do nové oratoře v městské čtvrti s názvem „Vyloučení"! Děti z Rio Teaone mi přirostly k srdci: cílevědomá Angela, malý Michael, vysmátá Anna, rozumbrada Dulfio, zodpovědná Naydelin, prašťtěný Jean, Genesis se stydlivým úsměvem, neposedná Samy... Výtržnický kukuč kluků, smích i hádky u pexesa, zmizelé pastelky a propisky, ušmudlané tvářičky těch nejmenších, šťastné úsměvy i smutek v očích a vřelá objetí.. Náš otec salesián nám vždycky kladl na srdce, že kdo jde do něčeho s celým srdcem, nemusí se bát, vždy to dobře dopadne. A bylo to tak, v nové oratoři jsem si to zamilovala.

Foto: archiv Marie Jenišové

Kurz pro budoucí dobrovolníky připravuje mladé lidi na misijní dobrovolnou službu ve střediscích vedených salesiány v různých zemích světa. Příprava se skládá z **8 víkendových setkání** a **praxe** v některém ze salesiánských středisek v ČR. Kromě dlouhodobé služby je možné vyjet pomáhat na letní prázdniny do Bulharska. Přípravný kurz zaštiťuje **SADBA** (Salesiánská asociace Dona Boska) a je akreditován na Ministerstvu vnitra ČR.
Ve školním roce 2018/19 pomáhá ve světě 12 dobrovolníků.

Více o misijní dobrovolnické službě na:

www.adopccenablizko.cz

Foto: archiv Anny Ambrozkové

Foto: archiv Anny Ambrozkové

Foto: archiv Jany Jeklové

Foto: Lukáš Samec

Foto: archiv Marie Jenišové

NOVÍ SPOLUPRACOVNÍCI v Teplicích

Stalo se již dobrým zvykem, že ti, kteří v našem teplickém ASC společenství vstupují do aspirantátu, jsou představeni celé farnosti. Sami mohou říci, čemu by se rádi v rámci svého salesiánského života věnovali. Je to velmi krásný rituál, kterým vítáme nové aspiranty ve svém středu. Poté jsou farnosti představeni i saleziáni spolupracovníci, kteří do farnosti patří. V Teplicích, v naší krásné salesiánské farnosti, to žije!

Iva Růžičková
foto: Petr Macek ČaV

Mám sen

Je mi 15 let a mám sen. S otevřenýma očima prahnu po krásném a naplněném životě. O životě darovaném mladým. Mé srdce vzplane touhou po službě. Chtěl bych druhé vést k Bohu, pomáhat jim, být jim přítelem a průvodcem. Můj sen pokrývá nános prachu, který láskyplný vítr sice občas zvíří, ale smítka všednosti ho dusí zas a znova.

Uplynulo jedenáct let a já jsem dnes spatřil někoho, kdo snít nepřestal. Vyšňořený, elegantní a sympatický mladík krátí slavnostním průvodem kostelem. Na tváři mu pohrává šťastný a lehce nervózní úsměv. Chystá se něco velkého. Že by svatba? Lavice za ním vzali útokem jeho příbuzní, ale nádherná nevěsta v sněhobílých šatech nepřichází a on zůstává před oltářem sám…

Jmenuje se Dominik Honěk, je mým bratrancem, a čekají ho první řeholní sliby. Vystudovaný inženýr, nadprůměrně inteligentní, všestranně schopný a pohledný mladík se rozhodl pro život bez lásky a něhy milované ženy, bez naděje na zplození potomstva a bez vlastního majetku. Co ho k tomu vede? Upřeně na Dominika hledím a poznávám v jeho radostné a spokojené tváři svůj vlastní sen. Darovat svůj život mladým. Zříci se světské slávy a odevzdat svůj život Bohu a druhým.

Při slavnostní recitaci slibu z Dominika nespouštím oči. S jemným rozechvěním a všudypřítomným úsměvem vyslovuje poslední slabiky, které zcela mění jeho dosavadní život. Ano, dokázal to!

foto: archiv autora

Dominik Honěk se 18. srpna 2018 stal salesiánem. Klopím oči a mé nitro plesá nad Dominikovým odvážným krokem.

On svůj sen splnil. A co já? A co ty?

Jakub Honěk

eXodus
Kurz pro mladé muže

Salesiáni *Antonín Pražan* a *Jiří Baláš* stojí za kurzem pro mladé muže nazvaným EXODUS. Je inspirován postavou Mojžíše, kterého oslovil a vedl sám Hospodin.

Začněme úplně jednoduše: Co nabízí kurz Exodus a pro koho je?

Kurz by měl dát prostor mladým mužům (19–29) let k tomu, aby se setkali se sebou, s Bohem a s druhými a měli možnost přemýšlet nad tím, kde je jejich místo v životě.

Na co se mohou mladí muži těšit?

Je toho více. Na společné prožívání a sdílení víry, diskusi, zamyšlení, na prostor k modlitbě, na společné slavení a vaření. Kromě nás dvou se potkají i s další salesiány. Můžou se těšit na inspiraci, na impulzy do života a přírodu.

Bude to něco jako křesťanská iniciace pro mladé muže?

Primárně ne. Je ale pravda, že se bude jednat o **mužské společenství**. Proto se některých prvků mužského prožívání víry dotkneme a prožijeme.

Nový kurz by měl mít salesiánský rukopis. V čem se bude odlišovat oproti podobným kurzům v církvi?

Do kurzu chceme přizvat i další salesiány. Každý z nás působíme v jiném prostředí. Jirka je v Salesiánském středisku v Brně-Žabovřeskách, Toník učí na Cyrilometodějském gymnáziu v Prostějově a je v týmu, který chystá mladé animátory. Už jen to s sebou přináší pestrost, různost pohledů na prožívání víry a salesiánského života či působení.

Hlavní postavou druhé knihy Tóry je osvoboditel Mojžíš. Bude právě on průvodcem kurzu Exodus? A kde se ztratil Ježíš Kristus?

Doufáme, že průvodcem bude sám Hospodin, jako v prvním exodu. On oslovil Mojžíše u hořícího keře, aniž by to Mojžíš čekal! Mojžíš není jen poslušňoučkým služebníčkem, který se hned nechá poslat. Má svoje výhrady k tomu, co po něm Bůh chce. A tak vzniká velice zajímavý **dialog**. Proto jsme využili právě této postavy a chceme kurz prožít s ní.. Podívat se na sebe, ale také se konfrontovat s Božím pohledem na sebe samé, prožít bolestný střet s realitou, ve které se zdá předchozí setkání s Bohem jako zbytečné, nepoužitelné, dokonce ohrožující. S Mojžíšem ale zároveň můžeme zahlédnout zaslíbenou zemi. Což může být pro každého z nás to místo, kde máme být, co máme dělat. Počítáme s tím, že každý z nás vstupuje do kurzu se svojí vírou a svým vnímáním Ježíše Krista. A díky jednotlivým setkáním chceme tento vztah s Ním rozvíjet.

Jak si představujete první setkání mladých mužů a jakými cestami kurz nabídnete?

První setkání se bude odehrávat na chalupě, která nám vytvoří prostor k tomu, abychom mohli zažít zkušenost Mojžíše u hořícího keře, lépe poznat sami sebe a druhé. Kurz budeme nabízet v jednotlivých komunitách, na místech, kde salesiáni působí, na webových stránkách a na facebooku.

Zdeněk Jančařík

Jiří Baláš a Antonín Pražan

eXodus

CESTA OSOBNÍHO A DUCHOVNÍHO RŮSTU MLADÉHO MUŽE

kurz pro muže ve věku 19–29 let
pořádaný salesiány Dona Boska

VYRÁŽÍME
1.–3. února 2019,
POKRAČUJEME
15.–17. března,
10.–12. května
a 11.–13. října 2019.

KONTAKTNÍ OSOBY
Tonik Pražan a Jirka Baláš

více info na:

www.sdb.cz/exodus

Stránky myšky Elišky

Díl 5. O ochotě

Milé . Dnes si budeme povídat o ochotě. mi o ní nedávno četla z knížky pohádku. Byl jeden starý . Ten měl dvě Maryšku a Dorotku. Jednou si roztrhl . Poprosil , aby mu zašila. to udělala, ale vůbec se jí do toho nechtělo. Přišila proto nepořádně a ještě nechala v zapíchnutou , takže se píchl do . Když se za pár dní utrhla, poprosil o zašití . Ta se do práce pustila ochotně, takže z toho měli všichni radost. vydržela dlouho a se každému chlubil, jakou má šikovnou .

PLES

ALENKA JDE S KAMARÁDKAMI NA ŠKOLNÍ PLES. VŠECHNY JSOU KRÁSNĚ NAZDOBENÉ, ZATO ANIČKA MÁ JEN OBYČEJNÉ ŠATY A NEMÁ ANI JEDINÝ ŠPERK. JE JÍ TO LÍTO. NAŠTĚSTÍ JÍ KAMARÁDKY HNED PŘIJDOU NA POMOC. KAŽDÁ Z NICH NĚCO ZE SVÝCH OZDOB ANIČCE DÁ, ABY I ONA MOHLA NA PLESE ZÁŘIT.
NAJDEŠ, CO KTERÁ KAMARÁDKA ALENCE PŮJČILA?

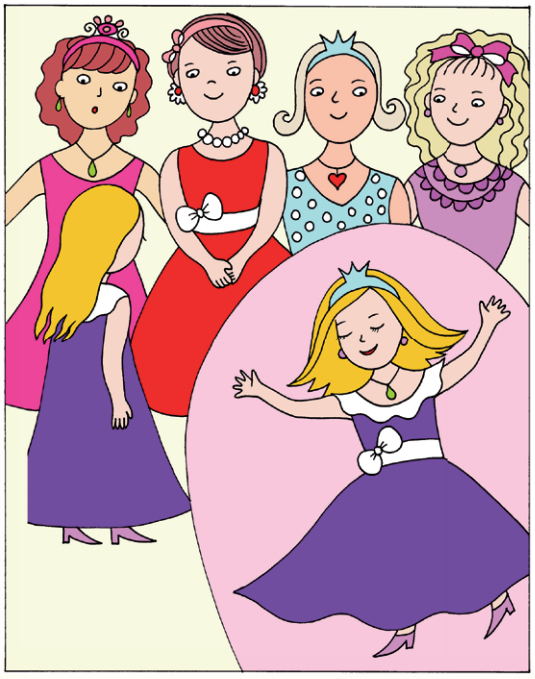

KUDY JÍT?

KAM SE TOMÁŠ PODÍVÁ, VŠUDE VIDÍ, ŽE JE POTŘEBA NĚCO UDĚLAT. VIDÍŠ TO TAKY? KDE ZE SITUACÍ NA OBRÁZKU BYS **DOKÁZAL POMOCI**? NAJDEŠ ALE, **KUDY SE TAM DOSTAT**? **VŠUDE, KAM SE BLUDIŠTĚM DOSTANEŠ, VYBARVI OBRÁZEK.**

Připravili: J. Vaňková, Z. Janoušková, M. Michálková, M. Žižková a manželé Civinovi

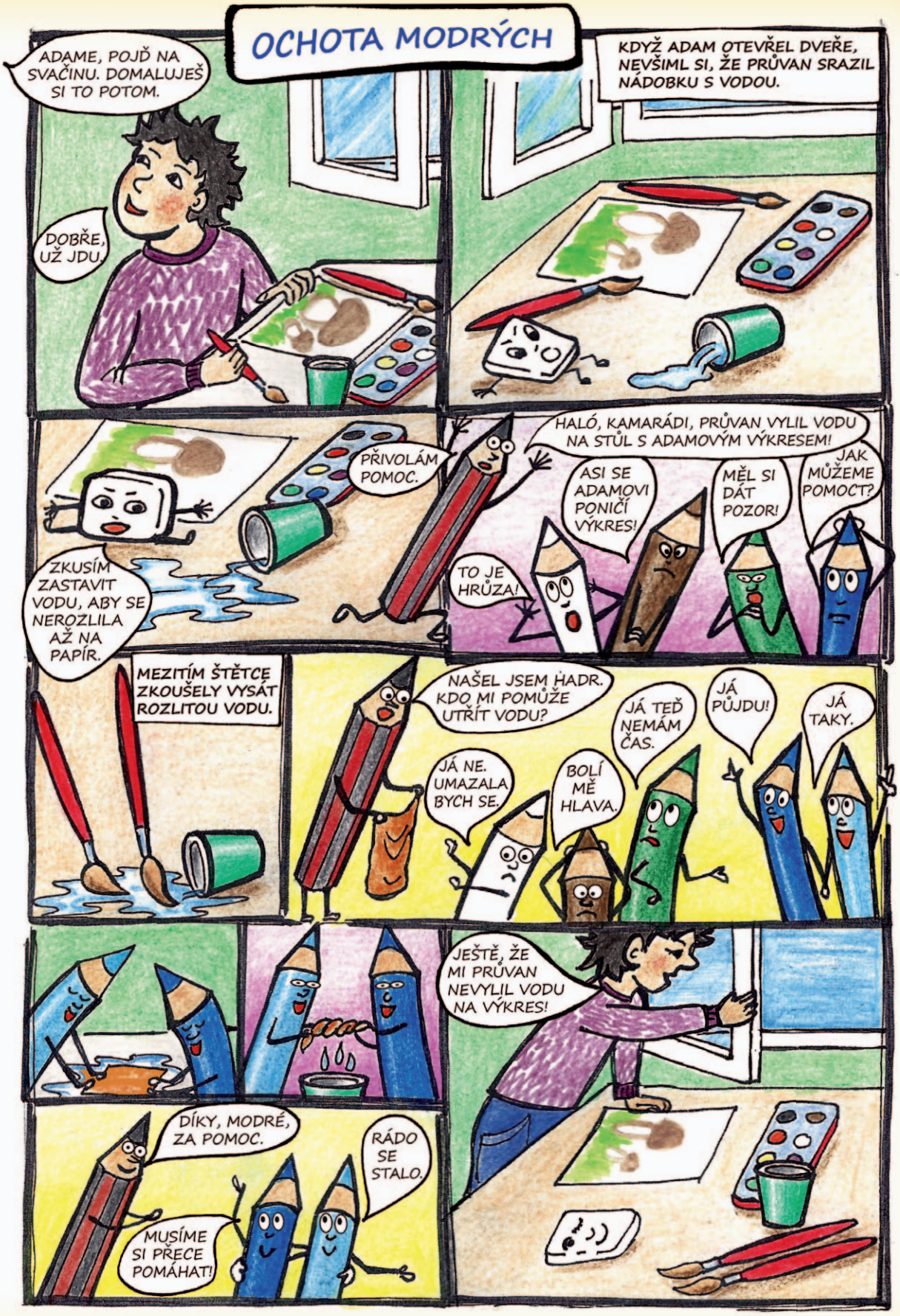

Kreslí Ludmila Obručová

Děkujeme

za podporu bulharských misií účastí na benefičním koncertu Pavla Helana.

foto: Dominik Polanský ČaV

9. září 2018, Denisovy sady, Brno

foto: Zdeněk Jančařík

Pavol Grach (vpravo)

VYPRAVUJME O BOHU jako Don Bosco

Jedním z klíčů k výchově chlapců byl pro Dona Boska jeho večerní proslov po modlitbách, kterému tradičně říkáme „slůvko“.

Skoro vždycky ho měl on, jen pokud z vážného důvodu nemohl, svěřil ho někomu jinému a tehdy požadoval, aby se mluvilo tři až pět minut, ne víc. „Málo slov, jedna důležitá myšlenka, která zaujme, aby kluci šli spát s jednou dobře pochopenou pravdou,“ zdůrazňoval. A kluci mu rádi naslouchali, protože cítili, že je má moc rád.

"VYPRÁVĚT JE TŘEBA SE SRDCEM PLNÝM LÁSKY

Teolog Ballesio vzpomíná: „Nejprve zpívalo tři sta chlapců. Bylo to slyšet do daleka. Potom se modlili spolu s Donem Boskem. Po modlitbě Don Bosco vystoupil na malý sokl. Jeho tvář prozrazovala: Vše, co dělám, činím pro vaši spásu. Všechny námahy a veškeré úsilí jsou pro vaše duše. Když jsme ho tam viděli plného lásky a dobroty, s úsměvem, všichni jsme pociťovali atmosféru rodiny a spokojenosti. V téměř posvátném tichu jsme s napětím očekávali jeho slova. V té chvíli někteří přinášeli věci, které našli, všem to hlásili, aby se našli jejich majitelé. Potom začal mluvit.

Don Bosco promluvil o tom, co nás čeká zítra, doporučil nějaký zbožný skutek, připomněl zásluhy některého ze zemřelých dobrodinců, krátce vysvětlil něco z katechismu. Doporučoval svatou zpověď a svaté přijímání, povzbuzoval k návštěvě Nejsvětější svátosti oltářní v kostele, vyprávěl o Ježíšově utrpení – a v takové chvíli na něm bylo vždy vidět, že je dojatý.

Hovořil vždy zajímavě, líčil nejrůznější biblické nebo církevní příběhy, zabýval se starověkými i moderními dějinami, životy svatých, ale také životy filozofů, slavných umělců. Vždycky to bylo zajímavé.“

Naučme se tedy od Dona Boska vyprávět dětem a mladým lidem o Bohu osobně a s hloubkou a nezapomínejme na rozmanitost a fantazii. Dnes máme na internetu tolik možností najít něco poutavého a zajímavého ze světa. Jen je to třeba vyprávět se srdcem plným lásky.

Pavol Grach, SDB

Repro z filmu Don Bosco (2004)

Proč se ta Serena tolik ROZČILUJE?

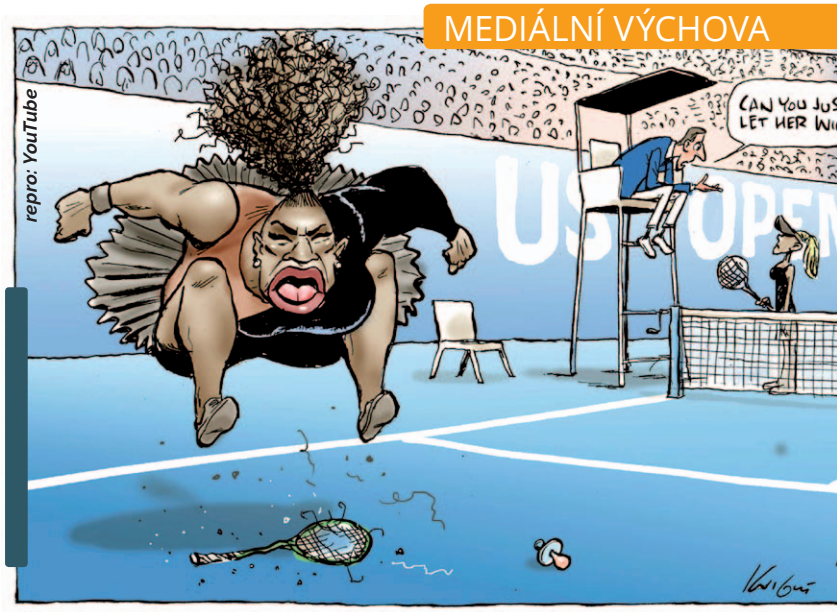

Je to, co nám předkládají média, pravda? A jak nás to, co vidíme, ovlivňuje v našem myšlení a vnímání světa? Čemu věříme?

Při posledním grandslamovém turnaji roku US Open se jedna z favoritek, **Serena Williamsová**, rozzuřila při zápase, který nakonec prohrála, na empirového rozhodčího Carlose Ramose, že jí nespravedlivě odpískal aut. Rozšlapala přitom raketu. Poté jí měl údajně z publika koučoval její trenér, za což jí byl odebrán jeden gem. Rázná žena šla a seřvala rozhodčího, za což jí, tuším, byl odebrán další gem. Serena situaci při tiskovce vyhodnotila tak, že šlo o nepřiměřené tresty a že rozhodčí (muž) si na ni „zasedl". Při zápasu dvou mužů by se prý něco takového nestalo.

Následovala mediální bouře a u nás většinou machistické komentáře typu „A jéje, už zase ty bláznivé feministky!". V čele všech stál se svými sloupky v Lidových novinách někdejší bestsellerista Michal Viewegh. Ve světě došlo také na kreslené vtipy, jeden z nich vyšel v australském bulvárním listě The Herald Sun od kreslíře Marka Knighta. Serenu nelichotivě zobrazil jako rozmazlenou černou příšeru, která skáče na kurtu po tenisové raketě, vedle se válí dudlík a vzadu hubená prsatá blondýnka hledí nevěřícně na rozhodčího, který v bublině praví: „Nemohla byste ji prostě nechat vyhrát?"

Jak číst obrazy

Jednou z prvních lekcí mediální komunikace na římské salesiánské univerzitě, byla výuka „čtení mediálních obrazů". Zjistili jsme, že to, co vidíme, nemusí být vůbec „pravda", nemusí to nijak odpovídat realitě.

Po důkladné rešerši faktů a mediálních ohlasů se zjistilo, že Serena měla v několika ohledech pravdu. Muži jsou při tenise trestáni mnohem méně za skrytý koučink při zápasech než ženy a ničí při hře rakety mnohem častěji než ženy, které jsou za to ale častěji penalizovány. Je jasné, že Serena se chovala nepatřičně, ale schytala to mnohem víc poněkud nepatřičně.

Ale k té karikatuře: Na první pohled se třeba zasmějeme, protože nám to zdivočelé černošské dítě na kurtu přijde směšné. Jsou tam ale skryty pasti rasistického myšlení, na které je třeba upozornit. Při pozornějším pozorování zjistíme, že Serena je nějak černější a „démoničtější" než její soupeřka, i když ve skutečnosti Naomi Ósaková je téměř stejně snědá jako Serena, ale karikaturista ji prostě vybělil a dal jí blond vlasy. Serena Williamsová je navíc zobrazena tak, jak se v Americe ještě v padesátých letech běžně zobrazovali tzv. Afroameričané, tedy stylem „black-face". I ten empirový rozhodčí, který je sice maličký, takže to není moc vidět, je „vybílený" běloch, zatímco reálný Caros Ramos je snědý. Už tedy první podrobné čtení toho, co vidíme něco naznačuje: obrázek není kreslený „podle skutečnosti". Druhé čtení nám říká ještě víc: Bílí lidé jsou v rozumné defenzivě, zatímco černé opice se rozčilují a jsou fyzicky agresivní. Je třeba si na ně dát pozor. **Skrytý i otevřený rasismus** se neprojevuje nejen nenávistí k někomu, kdo je „jiný" než já, ale také neustálým zdůrazňováním jeho zvířeckosti a sociální „nepřizpůsobivosti", lenosti a hlouposti. A právě v mediálních zobrazeních je to dnes bohužel stále častější jev.

Zdeněk Jančařík

Dobrovolnická MAPA s kartičkami

Kdo jsou noví salesiánští dobrovolníci? Kolik jich ji je a do kterých zemí se vydali pomáhat? Seznamte se s nimi prostřednictvím dobrovolnické mapy.

Na „dobrovolnické“ mapě světa si můžete prohlédnout, jak se dobrovolníci jmenují, kde působí, odkud pochází a co bude náplní jejich práce.

K mapě patří i kartičky s jejich jmény, krátkým představením a modlitbou. Dobrovolnickou mapu s kartičkami naleznete v nejbližších dnech především v salesiánských farnostech. Také si ji můžete objednat na e-mailu: sadba@sadba.org, na tel.: 283 029 229 nebo písemně na naší adrese:

SADBA, Kobyliské nám. 1000/1, 182 00 Praha 8.

Vezměte si jednu nebo více kartiček domů a modlete se za vybraného dobrovolníka nebo dobrovolnici.

Všech **dvanáct dobrovolníků** v pořádku dorazilo do svých nových domovů a od některých už přicházejí první zprávy. Sledujte jejich osudy na našich stránkách www.adopcenablizko.cz

Martina Mončeková

Téměř všichni dobrovolníci z minulého ročníku jsou zpátky doma. Kamile Duškové se v Mexiku zalíbilo a prodloužila si pobyt až do konce listopadu. Ve svém posledním dopise píše, že během dobrovolnické služby zjistila, že bude asi napůl Mexičanka. Vypadá tak, že?

Staň se dobrovolníkem!

19.–21. 10. 2018 se setkali noví zájemci o dobrovolnickou službu. Mladí lidé budou moci jet pomáhat na jeden rok do Keni, Ghany, Tanzanie, Mexika, Bulharska, Angoly a dalších zemí.

foto: archiv Sadby

Anička Ambrozková, dobrovolnice v Angole, 2017–2018

První část přípravného kurzu pro budoucí dobrovolníky proběhla **v Praze** a zúčastnilo se ji i mnoho bývalých dobrovolníků. Je to skvělá příležitost dozvědět se informace o dobrovolnictví z první ruky.

Pokud na prvním víkendu někdo zjistí, že být dobrovolníkem zas až tak moc nechce, nic se neděje, účast na přípravě nezavazuje k vycestování. Určitě se ale dozví hodně zajímavostí a možná najde i nové přátele. Znáte někoho, kdo by měl o dobrovolnickou službu zájem? **Dejte mu o nás vědět, stále ještě se může přidat!**

SADBA

Informace a přihlášky najdete na www.adopcenablizko.cz

Whoknows

V Ghaně mají zajímavé kulturní tradice, píše dobrovolnice *Petra Šmardová*. „*Whoknows*“ není řečnická otázka ani povzdech, ale jedno ze zvláštních jmen, se kterým jsem se tam setkala.

Nejčastěji se dětem dávají jména podle dne narození, například *Kofi* je pátek a *Kwasi* znamená neděle. Všechny tamější děti mají složité životní příběhy, ale proč se chlapec z dětského domova jmenuje *Whoknows* (česky to znamená *Kdoví*), jsem nezjistila.

Věci se druhé osobě podávají pouze pravou rukou. Pokud musíte použít levou, snažíte se pravou dotknout levé a slovně se ještě omluvit. Pravou rukou se jí, je neslušné používat ji na špinavé práce. A kluci jsou tak hodní, že mě opravují. Zatím mi to přijde jako nesmysl a celkem s tím bojuji. Nejvíce při domácích pracích, kdy mám dojem, že když oni sbírají odpadky klackem, pro mě je jednodušší je zvednout. Oni plevel sekají mačetami, já ho vytrhávám rukou (samozřejmě levou). Přemýšlela jsem, proč odpadek, který upadne na zem, nezvednou. Je to kvůli lenosti nebo proto, že už je odpadky nevzrušují, nebo si chtějí jen uchovat čisté ruce?

Ghana je typická svou vřelostí a přátelskostí. To však znamená, že je slušné pozdravit každého, koho znáte. Pozdravíte, podáte ruku, zeptáte se anglicky či *Twi* (místní jazyk, vyslovuje se čvi): „*How are you*“, a dostanete typickou odpověď: „*I am fine, thank you. And you?*“ A protože jsem běloška, často se mě ještě ptají na jméno, zemi či cokoli dalšího. Nepozdravit známého může být považováno za urážku.

Jídlo se vaří na ohništi mezi třemi kameny v obrovském kotli.

Je tu mnoho lidí a každý den se snažím naučit aspoň 20 jmen. Prvně mi fráze připadaly jako prázdné řeči, ale pokud si je s každým vyměníte, není už tak složité pokračovat v následné konverzaci a navázat vztah. Během dne je důležitější pozdravit druhé a promluvit si s nimi, než spěchat do práce a něco opravdu udělat.

Pokud bych však mohla popsat ještě jeden rys ghanské povahy, tak je to **pohostinství** a **schopnost vnímat si emocí druhých** a jejich potřeb. Kolikrát jsem se snažila nedat najevo, co cítím, zakrýt nepochopení, smutek, únavu... A za chvíli se mě někdo zeptal, proč jsem smutná. Když se zeptám, zdali bych mohla dostat osobní fixu na tabuli, věřte mi, že na to nezapomenou a udělají všechno, co je v jejich silách. Chvíli jsem si myslela, že se mě jako dobrovolníka snaží předcházet, ale myslím že ne. Je to jejich povaha.

A díky tomu jsem se zde cítila už od začátku jako doma. Možná více jako doma. Je to nádherné a nechtěla bych na tohle rozhodně po odjezdu zapomenout.

Petra Šmardová
foto: Petra Šmardová

V říši Čingischána

P. JAROSLAV VRACOVSKÝ

Dva roky působení na misiích v Mongolsku má za sebou salesián *P. Jaroslav Vracovský*. Jak se mu žije v tradičně buddhistické zemi, kde zimní teploty klesají až na -50 stupňů?

Zvyknout si na prostředí, které se od toho našeho tolik liší, pro něj vůbec nebylo snadné. „Mrazy minus deset nebo dvacet znám i z Česka, ale jak se obléct, když se ochladí na minus čtyřicet nebo padesát, to jsem se musel naučit až tady: dvě péřové bundy, šála uvnitř i navrchu, troje nebo čtvery teplé ponožky," vypočítává Jaroslav na začátku rozhovoru. Středoevropana v Mongolsku může zaskočit také nefungující veřejná doprava, kterou suplují „taxíky" v podobě téměř jakéhokoli kolemjedoucího vozidla, všudypřítomné sklo z rozbitých lahví vodky, které se po dopití rozbíjejí, protože „střepy přinášejí štěstí", anebo nemožnost na cokoli se spolehnout. Samotná příprava na působení v exotické zemi daleko na Východě zahrnovala i překvapivou cestu na Západ do irského městečka Maynooth, kde absolvoval čtyřměsíční jazykový kurz angličtiny. Angličtina je pro církev v Asii spojující jazyk: denně se používá v salesiánských komunitách a je také výchozí pro studium místní jazyků," vysvětluje Jaroslav, bez angličtiny by se v desetičlenné mongolské salesiánské komunitě neobešel. Tvoří ji kněží z Vietnamu, Koreje, Indie, Polska, Hongkongu a Východního Timoru.

Salesiáni působí v Mongolsku **na třech místech**: kromě hlavního města Ulánbátaru, kde provozují učiliště a dům pro opuštěné děti, také ve druhém největším městě Darchanu a od roku 2016 i ve venkovské oblasti Šuvuu. Působení salesiánů přináší první duchovní plody. Tím nejviditelnějším se stalo **kněžské svěcení** vůbec **prvního mongolského kněze**. V srpnu roku 2016 se jím stal Joseph Enkg Baatar.

Járo, proč jsi vlastně odjel na misie do Mongolska? Co tě k tomu vedlo? Nelíbilo se ti už u nás?

Abych pravdu řekl, tak bych před deseti lety ani sám nečekal, že se jednou dostanu do Mongolska. První významný impuls přišel s papežem Františkem a jeho misijní encyklikou Radost evangelia. „Vyjděme nabídnout Krista všem…" Pak k tomu přispěl hlavní představený s tématem salesiánského misijního dne 2015 „Pane, pošli mě!". A do třetice: sám jsem přes 10 let hledal a připravoval misijní dobrovolníky do různých částí světa a „nakazil" jsem se od nich. Na setkání pro rozlišování povolání „Come In" jsme učili mladé, že nejde jen o to najít svou životní cestu, ale stále zůstávat v Božím volání. Tak se to všechno sešlo a já jsem

si v 45 letech řekl: „Buď teď, anebo nikdy. Záda mě ještě nebolí, a jestli mohu sloužit mladým lidem někde víc, než v ČR, tak jsem k dispozici." Po měsících rozlišování jsem hlavnímu představenému napsal dopis a on mě pozval do Říma na osobní setkání. Tak se stalo Mongolsko mojí zaslíbenou zemí.

Jaké je Mongolsko dnes? Všude stáda koní, ovcí a velbloudů, anebo se Mongolsko mění?

Mongolsko prožívá dnes asi něco podobného, co prožívala Itálie za časů Dona Boska. Lidé se stěhují do hlavního města Ulánbátaru, které se stále rozrůstá. Před 15 lety v něm žilo 700 tisíc lidí, dnes již 1,5 milionu, mnozí ve velmi nuzných podmínkách. Ze tří miliónů obyvatel Mongolska jeden milion stále kočuje. Rozlehlé stepi, stáda a lidé žijící v jurtách u svých zvířat, to vše spojené náročným životem v drsných klimatických podmínkách, ale také s krásnou a bohatou kulturou, kde je důležitá **pohostinnost**, **úcta ke starším**, **spoluodopovědnost** a **ochrana životního prostředí**.

Mám dojem, že letošní mongolská zima byla dost tuhá i na vaše poměry. Jak jsi ji přežil?

Každá zima tu trvá osm měsíců. Na konci září už může napadnout sníh. V polovině října bývá klidně i minus 20 stupňů, ale to teprve zima začíná. Nejkrutější je obvykle v lednu, kdy teploty dosahují normálně i **minus 40 či 50 stupňů**. Zatím jsem v Mongolsku prožil jen dvě zimy, letos v lednu vláda kvůli mrazům zavřela na měsíc i školy. Jinak v zimě všechno funguje jako v létě: krávy se pasou na sněhu, auta jezdí, venkovní tržnice fungují… Stejně tak i salesiáni a naše služba pro mladé. Jen se musíme víc obléknout. Bez teplé bundy a dvou šál, jedné pod a jedné nad kapucí, by to bylo náročné.

Zajímalo by mě, jakou mají Mongolové povahu, jak se chovají k cizincům. A čím žijí tamní mladí lidé, co je baví.

Mongolové jsou od přirozenosti pohostinní, zvláště na venkově ve stepích. Obyčejní lidé **cizince rádi vidí**, a když mohou, dávají se s nimi do řeči. Mě obvykle považují za Američana a zdravím mě „Helló". Jsou překvapení, když jim odpovídám mongolsky. Z Číňanů mají Mongolové strach; byli dlouhou dobu pod čínskou nadvládou a nechtějí, aby obsadili jejich území. Mongolská **vláda na** dlouhodobě žijící **cizince uvaluje velkou zátěž**: každoroční povolení k pobytu, kontroly, povinnost dát zaměstnání čtyřem až pěti místním a platit za ně daně a finančně nákladné vízum (pro faráře ve farnosti kolem 50 tisíc Kč za rok!)

Vědí v Mongolsku něco o nás? Jak se řekne mongolsky Česká republika?

Jsou lidé, kteří o ČR nemají ani ponětí. Ale jsou i ti, kteří naši vlast znají, často protože někdo z příbuzných odjel k nám za prací. A jak se řekne Česká republika mongolsky? Čech uls (Чэх лс).

Křesťanství u vás asi není většinové náboženství. Jak to vypadá s náboženskou příslušností a prožíváním víry? Mohou se křesťané svobodně projevovat?

Mongolsko se považuje za tradičně **buddhistickou zemi**. V 16. a 17. století přijali tibetský buddhismus a stali se tak mírumilovnějšími, než kdysi byli za Čingischána. Když se Mongolsko stalo ve 20. letech minulého století druhou komunistickou zemí na světě, následovaly tvrdé čistky a většina buddhistických klášterů byla zrušena a spousta mnichů byla pronásledována a povražděna. Křesťanství začalo pronikat do Mongolska až po antikomunistické revoluci v roce 1990, většinou z Koreje a USA. Katolická církev zde nově začala svou misii až v roce 1992.

"CO NEZMŮŽEME PLÁNY A ÚSILÍM, MŮŽE BÝT DOCÍLENO BEZMOCÍ A UTRPENÍM

Působíme zde oficiálně, i když s určitými omezeními, např. náboženství se nesmí učit na školách, ale jen v kostele či na faře. Ať už buddhisté či křesťané, všichni jsou

pod vlivem praktického šamanismu. Místo křížků a kapliček můžete všude vidět posvátná návrší z kamenů k místním obřadů.

Salesiánské dílo v Mongolsku spadá pod vietnamskou provincii a jsou tam v současnosti dvě salesiánské komunity. Působil jsi přes dva roky v Darchanu, nyní jsi v Ulanbátaru. Co je tam tvým posláním či úkolem?

Ano, Mongolsko bylo svěřeno **vietnamské provincii**. Mezi námi 10 salesiány jsou tři Vietnamci, a pak jeden Číňan, Korejec, Ind, salesián z Východního Timoru a Indonésie,

z Evropy jeden Polák a já. Více jak první dva roky jsem prožil v Darchanu a hned po čtyřech měsících jsem se stal **ekonomem**. Brzy jsem také dostal na starost místní oratoř. Za poslední rok jsme zaregistrovali více jak 900 dětí. Teď jsem na cestě do Říma na misijní kurz. V polovině prosince bych měl být zpátky v Mongolsku a mít nové poslání – pomáhat v projektové a plánovací kanceláři a pak sloužit v nedaleké venkovské farnosti Šuuvu. Už se na to těším.

Járo, chutná ti víc koňské maso nebo velbloudí? Co se v Mongolsku jí?

Nejčastěji se jí skopové, hovězí či kozí maso. Skopové je nejlevnější a místní lidé ho umí připravit na mnoho způsobů: uvařit, udělat z něj masové knedlíčky (*bóz*), dát ho do smažených masových placek (*chúšúr*) či ho uvařit v sudu s horkými kameny s brambory, mrkví a cibulí – to je ta pravá pochoutka na výlet!

Byl za tebou v Mongolsku už někdo od nás z Čech? Projeli jste trochu Mongolsko?

Když jsem se zeptal mamky a sestry, co by řekly, kdybych jel do Mongolska, tak odpověděly: „No to by bylo super, to bychom se za tebou hned přijeli podívat!" A tak se také stalo. Tři týdny jsme si spolu užívali Mongolska a zavítali i na venkov. Spát v jurtě a jíst pro nás chyceného sviště, to byl zážitek! Pak přijely dvě české studentky mongolistiky, jeden český animátor a nakonec se u nás v Darchanu zastavila v dubnu 2017 i česká parlamentní delegace při své oficiální návštěvě Mongolska.

Měl bys pro nás nějakou zajímavou osobní historku nebo příběh?

Ano, o P. Carlovi – salesiánovi, který začal v roce 2001 salesiánskou misii v Mongolsku, o pár měsíců dříve, než přijeli ostatní spolubratři. Zatím postavil školu, zařídil povolení a sehnal učitele. Muž vizí, které dokázal realizovat. Poprvé jsem ho potkal v červenci 2015 v Římě. Celé odpoledne mi povídal o Mongolsku, pro které žil, ať už byl kdekoliv. Po mém příjezdu v Darhanu byl ředitelem komunity a farářem. Byli jsme velmi podobně naladěni a mohl jsem se od něho spoustu věcí učit – až do vigilie velikonoční 2017. Tehdy po promluvě dostal nečekaně během bohoslužby mrtvičku. Seděl jsem vedle něj a tak jsem spolu s ním už bohoslužbu nedokončil. Odnesli jsme ho do zákristie, posloužil jsem mu svátostí nemocných a doprovázel ho spolu s ostatním pracovníky do darchanské nemocnice a hned nad ránem do Ulánbátaru, kde mu mohli poskytnout lepší pomoc. Ochrnul na půl těla… Asi týden na to přijel do Darchanu P. Paul, představený naší misie. Během večerního slůvka zmínil jednoho dvacetiletého hocha z naší farnosti, který ho právě oslovil s přáním stát se salesiánem. Co nezmůžeme plány a úsilím, může být docíleno bezmocí a utrpením. Není to náhodou právě jádro velikonočního tajemství?

Pavel Ženíšek

foto: archiv Jaroslava Vracovského

ING. MGR. JAROSLAV VRACOVSKÝ, salesián kněz, narozen v roce 1969 v Plzni, po ukončení gymnázia studoval elektrotechnickou fakultu na Českém vysokém učení technickém v Praze (1987-1992), během které se zapojil do chaloupek a asistentských setkání. Zde se seznámil se salesiány. Sám složil první sliby v roce 1993 v Hodoňovicích u Frýdku-Místku. Rok studoval teologii na Karlově univerzitě v Praze a pak 4 roky na Jihočeské univerzitě. Na kněze byl vysvěcen v roce 2002. Po tříletém působení ve Zlíně se pak podílel na vzniku Salesiánské asociace Dona Boska a programů na formaci a vysílání salesiánských dobrovolníků. Sám pak odpověděl na výzvu hlavního představeného jít mezi nejchudší děti a mladé lidi do Mongolska, kam byl poslán v roce 2015.

Salesiánské dílo v Mongolsku můžete podpořit na účet Salesiánské provincie Praha: č. účtu 16844021/0100, variabilní symbol: 15101 (Mongolsko).

Salesiánská provincie Praha ráda vystaví potvrzení o daru vhodné pro daňové účely.

Don Bosco se stěhuje do Kroměříže

Na kraji Kroměříže se do osmipatrového paneláku, kde sídlí střední odborné hotelové školy Na Lindovce, nastěhoval internát SOŠ svatého Jana Boska.

Na Salesiáni **František Bezděk** a **Vladimír Kopřiva** očekávali celé dopoledne kamion s nábytkem pro zatím tříčlennou komunitu, kterou ještě posílil salesián Jan Štěpán Musil. Internát bude ve školním roce 2018/2019 sídlit v sedmém patře paneláku – na vlastní kůži můžu potvrdit, že je tam na konci léta vedro k nesnesení. František Bezděk, školní kaplan SOŠ k tomu říká: „Salesiánská výchova je založena na přesvědčení, že všechno důležité má mladý člověk uloženo v sobě a my mu chceme pomoci, aby to objevil a rozvíjel."

Koadjutor Vladimír Kopřiva mě provedl internátem, ukázal mi prostory vyhrazené pro komunitu, pro studenty, budoucí malou modlitebnu a společenskou místnost, ve které se budou také setkávat zatím s asi 15 žáky nové školy a vést je v salesiánském duchu. **Modleme se za toto nové dílo, které nese jméno svatého Jana Boska!**

Kolik studentů nové školy máte v internátě a jak jste se seznamovali?

VLADIMÍR KOPŘIVA: Máme 10 studentů. Hned první týden školy jsme odjeli na 3 dny na Staré Hutě v Chřibech, aby se seznámili.

JAN ŠTĚPÁN MUSIL: Byli jsme se studenty na třídenním adaptačním pobytu na Starých Hutích, kde jsme se s kluky lépe poznali.

Škola sv. Jana Boska se zatím rozjíždí, ale pokud se chytí, bude v ní jistě potenciál, protože katolická učňovka – to tu ještě nebylo. Vidíte to také tak?

VK: Ano, musí se chytit. Podobné dílo je ve Žďáru nad Sázavou. Začátky nejsou jednoduché, když se musí plnit nastavená pravidla. Jelikož dosud kluci nemuseli nic moc dodržovat, je to pro ně velká změna.

FRANTIŠEK BEZDĚK: Pro kluky i pro holky, kteří nejsou vysloveně studijní typy, je dobré, aby se během střední školy věnovali oboru, kde zapojí nejen hlavu, ale i ruce. Cítí se najednou užiteční, rozvíjejí své nadání a vidí výsledky svého učení a práce. Necítí se diskvalifikovaní oproti premiantům na klasických středních školách. V době kolem 15 let nastává také hledání osobní víry. Nejsou spokojeni s formálním praktikováním náboženství, koncept rodičů podléhá jejich tvrdému testování. V tomto období jim můžeme být nablízku, nenutit je do náboženských úkonů, a přitom hledat spolu s nimi odpověď na otázku „Kdo je pro mne Bůh?".

Kroměříž je tak trochu katolický skanzen: tři obrovské kostely, arcibiskupský zámek a zahrady, jakýsi „moravský Vatikán“. Vím, že vaše škola a internát stojí uprostřed sídliště trochu stranou od historického centra, ale stejně: je to vhodné prostředí pro učňák?

VLADIMÍR KOPŘIVA: Kroměříž měl vždycky přezdívku „Hanácké Atény“. Jsme v nájmu Střední školy hotelové a služeb na okraji města. Možná něco chybí v areálu, třeba venkovní hřiště, více prostor na setkávání, ale objekt byl vystavěn v dřívější době, kdy tyto prostory neměly až tak velký význam jako dnes.

JAN ŠTĚPÁN MUSIL: Na vycházkách do okolí s kluky, kteří jsou ubytovaní na internátu, objevujeme zajímavosti místní krajiny na soutoku sedmi řek, krásu lužních lesů.

„VŠECHNO DŮLEŽITÉ MÁ MLADÝ ČLOVĚK ULOŽENO V SOBĚ

FRANTIŠEK BEZDĚK: Prostory školy a internátu jsou kompromisem v hledání vhodných objektů. Je dobré, že máme vlastní oddělené prostory, kde můžeme samostatně existovat, vychovávat svým stylem. Na druhé straně se musíme v něčem podřídit vytvořenému systému.

Co si přejete pro tento školní rok a jaká máte očekávání?

VLADIMÍR KOPŘIVA: Dokončit ho se všemi žáky!!! Tato parta určí, zdali je projekt životný, či nikoli. Já jsem optimista, věřím tomu, že je to dílo Boží a povede se nám to.

JAN ŠTĚPÁN MUSIL: Očekávám, že tento rok objevíme, co a jak bude dobré pro kluky dělat.

FRANTIŠEK BEZDĚK: Na internátě se snažíme hodně času trávit s našimi kluky. Na začátku je to období vzájemného oťukávání, stanovení hranic a navazování důvěry. Přál bych si, aby se žáci do školy a na internát těšili, aby tu našli kus domova.

Zdeněk Jančařík
foto: archiv SDB

Křížovka o ceny

Každý člověk je zámožný, pokud má… (*tajenka*).
Tomáš Baťa

						INICIÁLY MODERÁTORA ANDĚLA	DRAVÝ PTÁK	UNIVERZITA TOMÁŠE BATI ZLÍN (zkr.)	**2. DÍL TAJENKY**	ČESKÝ ZPĚVÁK PETR ???	MILENEC ZASTARALE
					OUŠKA K ZAVĚŠENÍ						
					NÁDOR KLOUBU						
POMŮCKA: AKAD, AMD, MIR	STEJNÁ VĚC	KRASLICKÝ PODNIK	**1. DÍL TAJENKY**	POBÍDKA	CHEM. ZN. TELURU	SMRTELNÁ NEMOC UHLOVODÍK					
DOTAZOVATEL								ASIJSKÝ PANOVNÍK ÚDER V TENISU			
ZTRATIT VĚDOMÍ NÁŘEČNĚ							DRUH UZENINY SVĚT RUSKY				
CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO					SYMBOL LÁSKY MRCHOŽR. ŠELMA					HRA V MARIÁŠI	VRSTVA GEOLOG. PRVOHOR
ŘECKÉ PÍSMENO				TLENÍ LEHKÉ TOPNÉ OLEJE (zkr.)							
PŘÍRODNÍ SÍLY						ČES. ZPĚVÁK PETR ??? FOLKAŘ VLASTA ???					
	OXID BERYLNATÝ	VŠUDYPŘÍT. INSTANCE ODSTRANĚNÍ KONČETIN					TEXTILNÍ VLÁKNINA NEHLUČNĚ				
NIŽŠÍ ŠLECHTIC								MILIARDA (zkr.) EVROPSKÁ MĚNA			
PTÁK BĚŽEC				SBOHEM HOVOROVĚ INICIÁLY HERCE FIALY						MĚSTO OKRESU NOVÝ JIČÍN	LÍNÍ LIDÉ
PRÁVO VOLBY					LID. ŠKOLA UMĚNÍ (zkr.) POLOHA V JÓZE				BRITSKÉ LISTY (zkr.) CHLAPECKÉ JMÉNO		
	UNIE EVR. FOTBAL. ASOCIACÍ SNÁŠENÍ					VYMÍLÁNÍ ROZHLAS. NOVINY (zkr.)					
SPOLEČNÁ TELEVIZNÍ ANTÉNA (zkr.)				SOUSEDNÍ STÁT (zkr.) NÁTĚR			TAMTEN ZNAČKA PROCESORŮ				
CHEM. ZNAČKA SODÍKU			SILNÉ PROVAZY TOHO ČASU (zkr.)					SPODEK NÁDOBY PLOŠNÁ MÍRA			
ZÁBAL NA OTOKY						ČESKÝ MODERÁTOR LEOŠ ???					
POLNÍ STROJ						POHÁDKOVÉ BYTOSTI					

Soutěž o ceny: Vyluštěnou tajenku zašlete na adresu redakce (Salesiánský magazín, Foerstrova 2, 616 00 Brno). Ze správných odpovědí bude vylosováno 10 výherců, kteří obdrží věcné ceny. **Řešení** zasílejte **do 30. listopadu 2018**.

Tajenka křížovky z minulého čísla Salesiánského magazínu č. 4 zněla: *…jejichž život má největší cenu*

Gratulujeme všem výhercům, kteří se od nás mohou těšit na pěknou knihu:

Jan
BLAŽEK
Velké Opatovice

Helena
SOUCHOVÁ
Sezimovo Ústí

Anna
SAZAMOVÁ
České Budějovice

Marie
Dostálová
Drahanovice

Ondřej
DVOŘÁK
Větrný Jeníkov

Jarmila
MATOUŠKOVÁ
Ketkovice

Marie
NĚMCOVÁ
Brno

Ondřej
KONOPÁČ
Červenka

Anna
KŘENKOVÁ
Rožnov pod Radhoštěm

Marie
BUĎOVÁ
Zdeňkov

Gratulujeme

Podzim tohoto roku je nabitý nejen pilným sběrem švestek na slivovici, ale i pěknou řádkou našich oslavenců. První tah na šachovnici patří Brnu-Žabovřeskám, kde **P. Jenda Gacík** oslavil 1. října po svém nedávném příchodu mezi Brňáky i další přelom v podobě krásných 70. narozenin. Hned o týden později putovala zdravice

do Říma, kde 7. října oslavil 60. narozeniny dlouholetý delegát hlavní rady pro Dálný východ, **P. Václav**

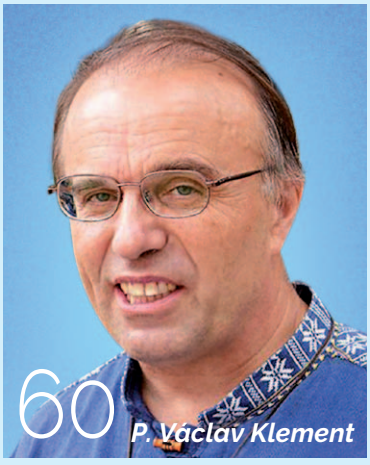

Klement. A zase za týden další narozeniny u salesiánů, tentokrát poloviční trvání – student **Filip Mareš** měl 13. října dort provrtaný 30 svíčkami. A vracíme se opět

do Brna, kde se čerstvým pětapadesátníkem stal 22. října **P. Pavel Glogar**. Říjnové oslavy se uzavírají v Pardubicích, kde 30. října oslavil

půlstoletí **Jiří Woclavek** – gratulujeme k našlápnutí do další padesátky! V listopadu se přidáváme k zástupu gratulantů v Praze – **Mons. Kája Herbst** slaví krásné 75. narozeniny, gratulujeme! A i když

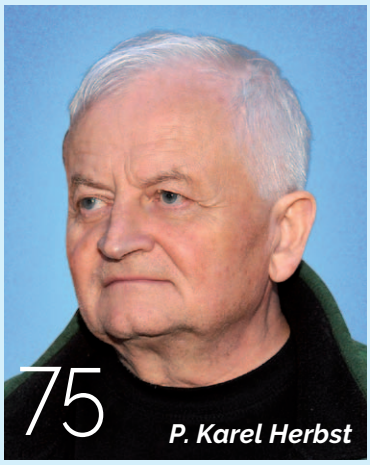

se říká Ladies first, tentokrát kruh našich oslavenců jediná oslavenkyně naopak uzavírá, opět do Brna čerstvě přibyvší **sr. Jana Tauchmanová**, která 23. listopadu slaví půlkulaté 65. narozeniny.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme a snad i na tu slivovici dojde!

Zprávy

Ekumenický volejbalový turnaj

V Kobylisích se pořád něco děje. Týden po salesiánském rožnění se začátkem podzimu na krásném hřišti oratoře uskutečnil již tradiční ekumenický volejbalový turnaj. Po celodenních urputných bojích **zvítězilo družstvo Gymnázia Českolipská**. Ale důležitější než výsledné pořadí bylo sportovní společenství (například když nějakému družstvu zrovna chyběl hráč, ochotně za něj zaskočil někdo z jiného družstva) a radost ze hry (u některých ta radost dost převyšovala volejbalové umění, ale to nikomu nevadilo). Vše bylo podpořené výborným grilovaným masem, nezbytným pivem a několika druhy zeleninových salátů. Moc **děkujeme pořadatelům** Michalu Svobodovi a Liborovi Čaplovi a těšíme se na shledanou zase na jaře.

Jan Zindulka

Vatikán – dlouho očekávaná synoda o mladých

V průběhu měsíce října se ve Vatikánu konala biskupská synoda, jejímž tématem bylo **„Mladí lidé, víra a rozlišování povolání“**. Církev si je vědoma, že svět mladých se radikálně mění, podle papeže Františka je tak ve hře prorocká úloha církve vůči novým generacím: **„Církev, která nenaslouchá, se neotvírá novinkám, uzavřená k Božím překvapením, nemůže být věrohodnou zejména pro mladé, kteří se od ní vzdalují, spíš než aby se k ní přibližovali.“** Pro salesiánskou rodinu představuje tato synoda významný milník, protože míří přímo do srdce salesiánského charismatu, a měla by napomoci rozlišovat nové způsoby a cesty ve službě mladým.

Salesiánský institut je ekologická jednička mezi indickými školami

Salesiánská střední škola „Don Bosco“ ve městě Matunga blízko Bombaje získala ocenění nejvíce ekologické školy v Indii. Institut je zapojen do salesiánské ekologické platformy **Greenline**. Žáci se účastní různých **ekologických projektů**, např. se podílí na projektu ekologických cihel, rozšiřují sáčky na zvířecí exkrementy, čistí pláže nebo se účastní lokální kampaně proti užívání plastů.

Street art na Valdoccu

Turínské Valdocco má novinku - zbrusu nový **komiks ve streetartovém stylu** s významnými momenty ze života Dona Boska rozzářil zdi Valdocca a dělá radost jak místním školákům, tak poutníkům z celého světa, kteří kolébku díla Dona Boska navštěvují.

P. Titus Zeman – rok od jeho blahořečení donem Ángelem Artime

Při příležitosti prvního blahořečení P. Tita Zemana odhalili slovenští salesiáni v Bratislavě v kostele P. Marie Pomocnice křesťanů **dvojobraz dona Boska a Tita Zemana**, jehož autorem je akademický malíř **Cyril Uhnák**. Na obraze Don Bosco žehná svoje dílo a obrací se na Tita, jakoby mu říkal: “Pokračuj.“ P. Zeman naznačuje, že pozvání přijímá a levou rukou pobízí své následovníky, aby navzdory překážkám kráčeli dál.

BOSCORUN 2018 3. etapa

Nadšenci a ti, kteří chtějí podpořit myšlenku Dona Boska, opět běželi další etapu štafetového běhu Boscorun; letošním cílem bylo salesiánské středisko v Sebranicích. Během osmi let mají v plánu navštívit všechna salesiánská střediska v naší zemi.

Rok se s rokem sešel a Bosco run je tu opět ve stejném duchu jako již dva ročníky předešlé. Kdo sledoval dění, samotné výkony nebo četl reportáž v minulé sezóně, ví, že se jedná o **ultra dlouhý závod družstev**. Každé družstvo, které má pět až deset členů, funguje jako **štafeta** předávající si vlaječku s logem závodu. Vždy jeden běží a zbytek týmu ho doprovází autem. Počty členů v družstvech a součet naběhaných kilometrů pro každého jednotlivce se tedy liší, ale všichni mají jedno společné – běží **k uctění památky Dona Bosca**.

Letošní etapa nás lákala **z Ostravy do Sebranic**. Jsem si jistá, že všechna družstva měla z distance **228 kilometrů** náležitý respekt. Přibližně 5000 metrů výškových bylo výživným bonusem. V pátek odpoledne 17. srpna 2018 odstartovala družstva ze střediska v Ostravě. Družstvo Heart Outsiders se potýkalo již od startu s komplikací v podobě zpoždění jednoho člena. Za světla bylo předáno pouze několik prvních etap. Běžci opatřeni reflexními prvky a zahaleni tmou pociťovali (mimo fyzické únavy a spánkového deficitu) rezervy ve své orientaci, nebo naopak výhody mobilní navigační aplikace. Já osobně jsem krom již uvedeného nad ránem cítila i pocit úlevy a radost z přicházejícího dne.

Support tým očekával první závodníky v cíli na sebranické faře již v sobotu odpoledne. Cílovou páskou proběhl vítězně tým **„4ák běží“** v úctyhodném čase **22 h 03 min.** Na druhém místě dokončil závod tým **„Adam už to doběhne“** v čase **23 h 24 min.** A letošní etapu uzavřel tým **Heart Outsiders** v neméně pěkném čase **26 h 31 min.** Vyhlášení plynule přešlo v občerstvení a osvěžení u táborového ohně. Obrovské **díky** patří organizačnímu a support týmu, všem pomocníkům a také řadě sponzorů – především pohostinné sebranické faře.

Za rok na shledanou!

Markéta Hronová
foto: archiv SDB

Salesiánský magazín ve spolupráci s Josefem Hesem, ASC vyhlašuje

PRO PŘIPOMÍNKU RADOSTNÉHO SALESIÁNSKÉHO KNĚZE A MIMOŘÁDNÉHO ČLOVĚKA – OTCE JAROSLAVA KOPECKÉHO (+ 2014), KTERÝ I V TĚŽKÝCH ČASECH DBAL NA VYTVÁŘENÍ A ŠÍŘENÍ ZDRAVÉ NÁBOŽENSKÉ LITERATURY.

První ročník literární soutěže „Do ouška otce Jarouška“

na téma: *„Aby moje radost byla ve vás a vaše radost aby byla plná“ (Jan 15, 11)*

ilustrační foto

VYHRAJ SPACÁK DO –5 °C!

Sedm dalších autorů nejlepších textů bude odměněno částkou 777 Kč, nejmladší z nich navíc prémií 333 Kč.

PRAVIDLA SOUTĚŽE

- Soutěžící smí přihlásit **jedno** vlastní prozaické **literární dílo** v rozsahu **maximálně sedm normostran**, které dosud **nebylo veřejně publikováno** a které **není přihlášeno** souběžně **do jiné soutěže**.
- Díla **zasílejte na adresu orel@orlavzletem.cz do 28. 2. 2019** (do půlnoci) v běžném textovém formátu (ne ve formátu .pdf).
- Ze soutěže budou **vyřazena díla** zesměšňující jakékoli náboženství, díla samoúčelně vulgární či urážející lidskou důstojnost.

Vybrané citáty budou do konce května postupně zveřejňovány na serveru www.orlavzletem.cz. Text bude na serveru zveřejněn po zaplacení slíbené finanční odměny autorům nejlepších děl. Při hodnocení bude přednostně kladen důraz na literární kvalitu díla, náboženský přesah, vystižení tématu a smysl pro humor.

Pořadatel soutěže si vyhrazuje právo soutěž ukončit, pokud se nesejde dostatek vhodných prací nebo nastanou-li závažné důvody k tomuto kroku. V tom případě automaticky zaniká jeho právo zveřejnit texty na serveru www.orlavzletem.cz nebo kdekoliv jinde.

Další infomace na: www.orlavzletem.cz

SAMOSTATNĚ NEPRODEJNÉ

Už 25 let se obětavě starají
o chudé děti...

... naši misionáři v Bulharsku

P. PETR NĚMEC,SDB

P. JIŘÍ SVOBODA,SDB

P. MARTIN JÍLEK, SDB

P. PETR CVRKAL, SDB

P. JAROSLAV FOGL, SDB

V důsledku odluky církve od státu
je jejich služba v ohrožení.

Chcete, aby mohli nadále pomáhat dětem z Kazanlaku a Staré Zagory?

ADOPTUJTE MISIONÁŘE!

Více informací v příštím čísle Salesiánského magazínu.

SALESIÁNSKÁ
PROVINCIE
PRAHA